

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

методичні вказівки до проходження практики та оформлення звіту
студентами ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія»

Біла Церква

2020

Викладена програма науково-виробничої практики і методичні вказівки до проходження та оформлення звіту для студентів ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія».

Рекомендовано Вченою радою агробітехнологічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, протокол №6 від 24.01. 2020 року.

УКЛАДАЧІ: доценти В.С. Хахула, М.Б. Грабовський, О.С. Городецький, М.В. Лозінський, професор І.Д. Примак

НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА методичні вказівки до проходження практики та оформлення звіту студентами ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія». Біла Церква, БНАУ. 2020. 20 с.

Рецензент: **Скиба В.В.** доцент, завідуючий відділом маркетингу, ліцензування та акредитації БНАУ.

ЗМІСТ

Назва розділу	ст.
ВСТУП	4
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
ПЕРЕЛІК БАЗ ПРАКТИК, З ЯКИМИ УКЛАДЕНІ УГОДИ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО	8
ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	9
ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	11
ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	12
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ	15
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	16
ДОДАТКИ	20

ВСТУП

Науково-виробнича практика є важливою складовою фахової підготовки здобувачів вищої освіти ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія».

Мета науково-виробничої практики здобувачів вищої освіти полягає у закріпленні теоретичних знань та забезпеченні професійної підготовки майбутніх фахівців ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія», проведення експериментальних досліджень та збір фактичного матеріалу для виконання магістерської наукової роботи.

Від якості організації науково-виробничої практики, місця її проведення, залежить рівень кваліфікації майбутніх фахівців, знання та уміння реалізовувати ними складні науково-виробничі процеси.

Методичні вказівки розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», «Положення про проведення практик магістрантів вищих навчальних закладів України», «Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ», «Положення про практичну підготовку студентів БНАУ».

Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час теоретичного навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за спеціальністю 201 – «Агрономія».

Науково-виробнича практика є видом навчальної діяльності, основою проведення наукових досліджень з обраної теми магістерської роботи та початком трудової діяльності майбутніх фахівців. В основі науково-виробничої практики лежить активна трудова діяльність здобувачів вищої освіти на підприємстві, особиста участь їх у виробничому процесі в якості членів колективу підприємства.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В основу науково-виробничої практики покладено творче поєднання теорії з практикою, перевірку рівня закріплення теоретичних знань, які одержані за період теоретичного навчання, набуття практичних навичок роботи за фахом, оволодіння організацією досліджень у наукових установах та рослинницької галузі у господарстві, впровадження сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур, спрямованих на підвищення їх продуктивності, та отримання екологічно чистої продукції.

Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія» проходять науково-виробничу практику у 2 і 3 семестрі магістерської підготовки, для виконання якої передбачено **14 кредитів (420 годин)**.

Основними завданнями науково-дослідної практики є:

- оволодіння сучасною методологією наукових досліджень;
- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою;
- оволодіння сучасними методами збирання та аналізу наукової інформації;
- оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей;
- формування уявлень про сучасні інформаційні технології в аграрному секторі та у викладанні агрономічних дисциплін;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

Здобувачі вищої освіти ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія» Білоцерківського національного аграрного університету проходять науково-виробничу практику в науково-дослідних установах та кращих сільськогосподарських підприємствах з якими підписані угоди про спільну навчально-практичну підготовку.

Крім того здобувачі вищої освіти можуть самостійно підбирати для

себе місце проходження науково-виробничої практики і пропонувати його кафедрам, деканату, представивши паспорт господарства встановленої форми для укладання відповідних угод.

Загальне керівництво науково-виробничою практикою здобувачів вищої освіти на підприємствах покладається на керівника підприємства, заступника або одного з провідних фахівців, про що вказується в угоді.

Керівник практики від підприємства:

- несе особисту відповідальність за проведення практики;
- організовує практику згідно з розробленою індивідуальною програмою практики;
- надає згідно з робочою програмою здобувачам вищої освіти місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження;
- організовує навчання здобувачів вищої освіти правилам техніки безпеки та охорони праці;
- забезпечує виконання погоджених з навчальним закладом графіків проходження практики за структурними підрозділами підприємства;
- надає здобувачам вищої освіти можливість користуватись наявною літературою, необхідною документацією;
- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- турбується про умови їх праці і побуту;
- створює необхідні умови для вивчення практикантами нової техніки, передових технологій, сучасних методів організації праці тощо. З цією метою разом з керівником практики від навчального закладу організовує для практикантів консультації з професійних навчальних дисциплін;

Здобувачі вищої освіти під час проходження науково-виробничої практики на підприємствах зобов'язані:

- повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підпорядковуватися чинним у господарстві правилам внутрішнього розпорядку;

- вивчати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати і показувати приклад свідомого і сумлінного відношення до праці;
- брати активну участь у громадському, культурно-масовому житті підприємства, установи, організації.

**Після проходження науково-виробничої практики
здобувачі вищої освіти повинні**

- знати:** - філософсько-методологічні основи наукової діяльності, тенденції її розвитку, сучасні вимоги до роботи науковця-агронома;
- основні законодавчі документи, що стосуються наукової діяльності;
 - теоретичні і методичні основи планування лабораторного й польового експерименту в агрономії;
 - теоретичні та практичні засади синтезу агрономічних, екологічних і соціально-економічних систем в аграрному виробництві на державному, зональному й локальному рівні;
- уміти:** - інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід;
- використовувати сучасні наукові знання для вдосконалення власної наукової діяльності;
 - ставити мету, використовувати різноманітні форми організації, діагностики, контролю та оцінки ефективності наукової діяльності;
 - фахово володіти знаннями, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації наукової програми та її використанні у виробництві;
 - організовувати раціональний науковий та виробничий документообіг засобами інформаційних технологій з застосуванням новітніх форм та засобів діловодства, зв'язку, сучасної оргтехніки.

**ПЕРЕЛІК БАЗ ПРАКТИК, З ЯКИМИ УКЛАДЕНІ УГОДИ ПРО
СПІВРОБІТНИЦТВО**

№	Назва підприємства
Науково-дослідні установи	
1	Сквирська ДСОВ ІАП НААН Сквирського району Київської області
2	ДП «Дослідне господарство «Сквирське» ІАП НААН Київської області
3	Білоцерківська селекційно-дослідна станція ІБКІЦБ НААНУ
4	Миронівський інститут пшениці ім. Ремесла НААНУ
5	Інститут овочівництва і баштанництва НААН м. Харків
6	Український інститут експертизи сортів рослин м. Київ
7	НВЦ Білоцерківського національного аграрного університету
Іноземні компанії	
8	ТОВ «Syngenta» м. Київ
9	ТОВ «BASF» м. Київ
10	ТОВ «STEFES» м. Біла Церква
11	ТОВ «DuPont Україна» м. Київ
12	ТОВ «Bayer Україна» м. Київ
Сільськогосподарські виробничі підприємства	
13	ТОВ з іноземними інвестиціями «Полковничий Хутір» Ставищанського району Київської області
14	ТОВ Агрофірма "Глушки" Білоцерківського району Київської області
15	ТОВ «Агрофірма «Матюші» Білоцерківського району Київської області
16	СВК ім. «Щорса» Білоцерківського району Київської області
17	ТОВ «Земля Томилівська» Білоцерківського району Київської області
18	ПОП Агрофірма «Узинська» Білоцерківського району Київської області
19	ТОВ «Мрія» Білоцерківського району Київської області
20	ТОВ «Фастівка» Білоцерківського району Київської області
21	ТОВ «Сухоліське» Білоцерківського району Київської області
22	ТОВ НВФ «Агроінтер» м. Біла Церква
23	СТВФ «Агрореммаш» м. Біла Церква
24	ТОВ «ФК ЛТД» Володарського району Київської області
25	ТОВ «Саварське» Богуславського району Київської області
26	ТОВ «Василівське» Білоцерківського району Київської області
27	ТОВ «Кернер-Трейд» м. Київ
28	ТОВ АФ «Колос» Сквирського району Київської області
29	ТОВ «Земля і воля» Бобровицький район Чернігівської області
30	ПСП «АФ Світанок» Васильківського району Київської області
31	ТОВ «Дім» Білоцерківського району Київської області

ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Під час проходження науково-виробничої практики здобувачі вищої проводять експериментальні дослідження для виконання дипломної магістерської роботи. Одержані результати досліджень здобувачі вищої освіти доповідають на наукових студентських конференціях.

Перед виїздом на практику зі здобувачами вищої освіти проводять інструктаж з охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки. Здобувачі вищої освіти одержують також індивідуальне завдання керівника науково-виробничої практики від навчального закладу (керівник магістерської випускової роботи).

Після прибуття на місце практики здобувачі вищої освіти зобов'язані звернутися до керівника практики від господарства та разом з ними скласти план-графік проходження практики на окремих об'єктах, який повинен впливати з програми науково-виробничої практики.

Під час проходження науково-виробничої практики здобувачів вищої освіти можуть зарахувати на платні посади за профілем спеціальності; при цьому вони повинні також виконувати програму виробничої практики.

Керівництво науково-виробничою практикою з боку навчального закладу проводиться за допомогою періодичних виїздів наукових керівників магістерської роботи. Під час виїзду їх на місця практики вони повинні вирішувати з керівництвом господарства окремі питання, що пов'язані з проходженням здобувачами вищої освіти практики. У разі виникнення у практикантів питань, які не можна вирішити на місці практики, необхідно звертатися в деканат агробіотехнологічного факультету. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти мають брати активну участь у роботі різних нарад з питань рослинницької галузі, культурно-масовій громадській роботі, що проводиться в господарстві, населеному пункті.

За результатами проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти оформляють письмовий **звіт** установленого зразку.

Звіт повинен відображати відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки, пропозиції, перелік використаної літератури тощо. Оформляється звіт згідно з вимогами, які встановлені вищим навчальним закладом.

Звіт – це індивідуальна праця здобувача вищої освіти. Він повинен бути чітко і акуратно написаний, ілюстрований достатньою кількістю таблиць, схемами, фото.

Після закінчення науково-виробничої практики здобувачу вищої освіти необхідно звернутися до керівника практики в господарстві та підписати звіт про проходження практики та одержати письмову характеристику про виробничу і громадську діяльність.

Характеристика підписується керівником господарства і керівником практики та затверджується печаткою.

Прибувши на навчання в навчальний заклад після практики, здобувач вищої освіти зобов'язаний протягом **5 днів** здати у деканат для рецензування звіт про проходження практики. Деканат направляє звіти на перевірку на випускові кафедри, науково-педагогічні працівники яких після їх перевірки надають письмову рецензію, в якій вказують на недоліки і попередньо оцінюють звіт.

Захист звіту

Захист звіту за результатами виробничої практики здійснюється публічно перед комісією, що формується деканатом агробіотехнологічного факультету до складу якої входять ведучі курсів магістерської підготовки випускових кафедр і представники деканату.

Для захисту звіту здобувачеві вищої освіти виділяється час в межах 10 хвилин. Після закінчення доповіді практикант відповідає на запитання членів комісії та присутніх на захисті. Відповіді мають бути чіткими та переконливими.

Звіт про проходження науково-виробничої практики оцінюється в межах від 0 до 100 балів включно згідно критеріїв оцінювання. Отримання

незадовільної оцінки веде за собою повторне представлення студентом звіту після усунення зауважень, визначених комісією.

Оцінка за науково-виробничу практику вноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки здобувача вищої освіти на рівні з оцінками за теоретичне навчання.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму науково-виробничої практики і не атестований за її результатами комісією, відраховується із закладу здобувачів вищої освіти.

ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ВИБРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виконання вимог з охорони праці є основною умовою безпечної роботи під час проходження науково-виробничої практики. Магістранти, що від'їжджають на практику, обов'язково проходять інструктаж з техніки безпеки, який проводить заступник декана агробіотехнологічного факультету, про що робиться відповідний запис в журналі.

Магістрант, що прибув на об'єкт науково-виробничої практики, допускається до роботи лише після інструктажу з техніки безпеки – первинного, та на робочому місці (інструктаж повинен проводити інженер з охорони праці).

Після кожного інструктажу проводиться відповідний запис у журналах.

Основні запобіжні заходи, які необхідно виконувати під час науково-виробничої практики:

- при користуванні будь-яким видом транспорту необхідно суворо дотримуватись вимог, що висуваються до пасажирів;
- приступати до виконання робіт тільки пройшовши інструктаж з охорони праці на робочому місці;
- ознайомитись зі станом техніки безпеки в господарстві;
- провести аналіз стану охорони праці у господарстві;
- проаналізувати санітарно-побутові умови праці, стан паспортизації умов праці та пожежної охорони у господарстві;

- проаналізувати випадки пожеж (якщо такі мали місце) та причини їх виникнення (протипожежні заходи і їх дотримання);
- виконувати лише доручену роботу.

ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Зміст практики визначається її програмою, яка пов'язана з тематикою магістерської роботи. Вивчаючи програму ще до початку практики, здобувач вищої освіти повинен чітко і у повному обсязі усвідомити, що він буде робити і які матеріали (експерименти) йому необхідно зібрати (провести) у період проходження практики.

Для успішної підготовки до науково-виробничої практики здобувач вищої освіти ступеню вищої освіти «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія» повинен уміти оцінювати умови виробництва переробки та зберігання продукції рослинництва для ефективного ведення аграрного виробництва.

Програма та зміст практики будується за зразком викладення майбутньої магістерської роботи і складається з наступних структурних частин (розділів) в порядку їх викладу:

Орієнтовна структура звіту з науково-виробничої практики

№ п/п	Назва розділу	ст.
	ВСТУП	1-2
1	1 Огляд літератури	5-8
2	БОТАНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУРЯКА ЦУКРОВОГО	2-3
3	УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	
3.1	Характеристика ґрунтових умов	1-2
3.2	Погодні умови в роки проведення досліджень	2-3
3.3	Мета, програма та методика проведення досліджень	1-2
4	АГРОТЕХНІКА ВИРОЩУВАННЯ БУРЯКА ЦУКРОВОГО	1-2
5	РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ	
5.1	Формування елементів структури врожаю буряків цукрових	5-8
5.2	Вплив Бетастимуліну на продуктивність буряка цукрового	4-6
5.3	Вплив Бетастимуліну на технологічні якості коренеплодів	2-3
5.4	Економічна ефективність вирощування буряка цукрового	1-2
	ВИСНОВКИ	1-2
	СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	3-5

Вступ включає короткий виклад загальної постановки питання, його актуальність, теоретичне і практичне значення. Наводяться чітко сформульовані мета і завдання магістерської роботи. Об'єм цього розділу має складати 1-2- сторінки.

Огляд літератури містить аналіз літературних джерел та інтернет ресурсів з проблеми дослідження. Оперуючи даними літератури та критично осмислюючи їх, автор обґрунтовує необхідність проведення запланованого експериментального дослідження, прогнозує можливі результати. Огляд літератури повинен засвідчити, що автор в достатній мірі ознайомився з необхідною кількістю джерел літератури з обраної теми, уміє системно і критично в стислій формі їх аналізувати, виділяти суть питання, акцентувати на недостатньому вивченні певних аспектів даного питання, цим самим обґрунтовуючи актуальність теми. Об'єм цього розділу не повинний перевищувати 1/3 всього об'єму роботи.

Характеристика ґрунтових умов. Якість продукції рослинництва залежить від типу ґрунту та його родючості. Найважливішими показниками від яких залежить родючість ґрунту є водно-фізичні, фізико-хімічні та агрохімічні властивості. Тому в даному підрозділі необхідно подати характеристику цих властивостей ґрунту на ділянці, де вирощувалася сільськогосподарська культура. Зробити аналіз придатності ґрунтових умов для отримання потенційно можливої врожайності та якості отриманої рослинницької продукції. Також необхідно навести характеристику водно-фізичних властивостей ґрунту дослідної ділянки.

Усі дані водно-фізичних, фізико-хімічних та агрохімічних властивостей ґрунту дослідної ділянки необхідно подати у вигляді таблиць, які слід детально описати.

У підрозділі «**Погодні умови в роки проведення досліджень**» слід проаналізувати придатність метеорологічних умов для отримання відповідної продукції рослинництва. Найкраща якість продукції формується завжди при

певному поєднанні метеорологічних умов з оптимальними їх показниками, що визначаються біологічними властивостями рослин.

Оцінку типовості кількості опадів, температури повітря, гідротермічні коефіцієнти під час вирощування культури можна навести у таблицях, або у вигляді графіків, які слід детально описати, вказуючи на критичні періоди росту та розвитку рослин, які впливали на врожайність та якість врожаю сільськогосподарської культури.

У підрозділі «**Мета, програма та методика проведення досліджень**» слід сформулювати мету досліджень, навести схему досліду (бажано у вигляді таблиці), характер розміщення та площі посівних і облікових ділянок, перелік усіх спостережень, лабораторних аналізів, обліків та описати за якими методиками вони проводилися.

Розділ «**Агротехніка вирощування культури**» передбачає перелік усіх агротехнічних прийомів вирощування культури: основного, передпосівного обробітку ґрунту та під час догляду за посівами, норми висіву, норм добрив, застосування засобів захисту рослин та способів збирання врожаю з обов'язковим переліком марок с.-г. машин, видів добрив, діючих речовин засобів захисту та фаз розвитку рослин під час яких ці агротехнічні прийоми проводилися.

У розділі «**Результати досліджень**» у вигляді таблиць, графіків, діаграм, фото наводяться дані всіх спостережень за ростом і розвитком рослин, лабораторних аналізів, обліків, математичних і статистичних розрахунків, які слід детально описати, з метою акцентування уваги на найбільш разючі результати досліджень та рекомендації їх для впровадження у виробництво.

Слід пам'ятати, що ілюстрації покращують сприйняття роботи, тому графіки і малюнки слід розміщувати безпосередньо за текстом, у якому вони описані.

Проводиться також порівняння результатів досліджень з даними літератури та встановлюються загальні закономірності досліджуваних явищ.

Даний розділ є найбільш важливим у звіті, а тому має складати приблизно 2/3 від загального об'єму звіту.

Висновки – це лаконічний, стислий виклад суті отриманих результатів. Висновки подаються по пунктах згідно з отриманими результатами досліджень і можуть включати рекомендації щодо практичного їх використання. Висновки мають бути чіткі і впливати з власних результатів досліджень.

Список літератури оформляється згідно з правилами бібліографії і включає всі першоджерела, які цитуються у роботі.

Додатки. До роботи додають наочний матеріал, який підтверджує результати досліджень: фотографії, карти, рисунки, колекції зібраного матеріалу, розрахунки дисперсійного аналізу тощо. У додатки можна винести частину ілюстративного матеріалу: великі таблиці з об'ємним цифровим матеріалом, малюнки, технічні описи.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Звіт виконують державною літературною мовою. Текст друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Звіт друкують через півтора інтервали з використанням шрифту текстового редактора Word - Times New Roman, 14-й кегль.

Загальний обсяг звіту має становити 30-40 сторінок друкованого тексту (до загального обсягу звіту не входять додатки, список використаної літератури).

Текст звіту слід друкувати, додержуючись таких розмірів берегів: верхній і нижній – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 10 мм.

Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у звіті наводять мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконують відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Заголовки структурних частин звіту: “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного виступу в розрядці у підбір тексту. У кінці таким чином надрукованого заголовка ставиться крапка.

Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок звіту номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок звіту.

Розділи, підрозділи, пункти і підпункти звіту слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті звіту та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова “РОЗДІЛ”.

Заголовок розділу друкують з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою.

У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, “1.1.” (перший підрозділ першого розділу). Далі у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими

ставиться крапка. У кінці номера ставиться крапка, наприклад, “2.3.2.”, далі у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агроекологічний моніторинг та паспортизація сільськогосподарських земель: Методично-нормативне забезпечення / За ред. В. П. Патики, О. Г. Тараріка. – К., 2002. – 92 с.
2. Гордієнко В. П. та ін. Землеробство: Навчальний посібник/В. П. Гордієнко . – К.: Вища школа, 1991. – 268 с.
3. Гудзь В. П, Землеробство /В. П. Гудзь, І. Д. Примак, Ю. В. Будьоний. – К.: Урожай, 1996. – 382 с.
4. Гудзь В.П. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії: Підручник /В. П. Гудзь, А.П. Лісовал , В.О. Андрієнко, М.Ф. Рибак. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 408 с.
5. Гур`єва І.Л., Рябчун В.К. «Генетичні ресурси кукурудзи в Україні». Харків, – 2007. – 391 с.
6. Дупляк О.Т., Жемойда В.Л. Методичний посібник для виконання лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів магістрів та заочної форми навчання зі спеціальностей напряму «Агрономія» К.,2015 – 84 с.
7. Каленська С.М., Новицька Н.В., Жемойда В.Л. «Насіннезнавство та методи визначення якості насіння с.-г. культур», навчальний посібник, Вінниця, 2011. – 320с.
8. Каленська С.М. Технологія вирощування та захисту соняшнику / Каленська С.М., Зозуля О.Л., Юник А.В., Кліщенко С.В. – К.: Аграрна академія «Сингента», 2006. – 32 с.
9. Калінін М.І., Єлісеєв В.В. Біометрія: підручник / М.І. Калінін, В.В. Єлісеєв. – Миколаїв: вид-во МФ НаУКМА, 2000. – 204 с.
10. Лісовал А.П. Методи агрохімічних досліджень: навч. посіб. / А.П. Лісовал. – К.: НАУ, 2001. – 247 с.
11. Методика наукових досліджень в агрономії [текст]: навч. посіб. / В.Г. Дідора, О.Ф. Смаглій, Ермантраут Е.Р. [та ін.].– К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 264 с.

12. Мойсейченко В.Ф. Основи наукових досліджень в агрономії / В.Ф. Мойсейченко, В.О. Єщенко. – К.: Вища школа, 1994. – 333 с.
13. Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.Л. «Селекція та насінництво польових культур». Біла Церква. Практикум, 2008. – 192с.
14. Рослинництво / Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А.; За ред. О.І. Зінченка. – К.: Аграрна освіта, 2003. – 591 с.
15. Фермерське землеробство (в таблицях) / І.Д. Примак, В.М. Ткачук, С.П. Васильківський та ін.; За ред. І.Д. Примака. – Біла Церква, 2006. – 360с.
16. Сучасні технології в рослинництві та умови їх реалізації. Центр наукового забезпечення агропромислового виробництва Вінницької області. – Вінниця, 2000. – 92 с.
17. Городецький О.С. Системи сучасних інтенсивних технологій: посібник до проведення практичних і самостійних робіт студентами агробіотехнологічного факультету за кредитно-трансферною системою навчання / О.С. Городецький, Р.В. Коваленко. – Київ: КНТ, 2017. – 64 с.
18. Примак І.Д. та інші Буряківництво: Підручник / І.Д. Примак, В.П. Федоренко, Л.А. Козак, О.С. Городецький, О.М. Лапа. За ред. І.Д. Примака. – Київ, Колобіг. 2009. – 464 с.
19. Роїк М.В. Буряки. Київ.: «XXI вік» - РІА «Труд-Київ». – 2001. – 320с.
20. Городецький О.С. Технічні культури. Навчальний посібник / О.С. Городецький, Л.М. Качан, С.П. Вахній, В.С. Хахула /За ред. О.С. Городецького. – Біла Церква. – 2018. – 300 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Агробіотехнологічний факультет

ЗВІТ

про проходження науково-виробничої практики в умовах _____

за темою магістерської роботи _____

Виконав(ла):

студент(ка) ___ курсу ___ групи

*Прізвище, ім'я, по батькові
студента*

Керівник магістерської роботи,

Посада П.І.Б.

Керівник господарства:

(підпис)

Прізвище та ініціали

М.П.

Біла Церква

2020